

نظر اعدام در اسلام

عنوان فرعی: اختیاط در دله

مؤلف:

دکتر صدیقه کلتان رو (مبودی)

عنوان و نام پدیدآور	: گلستان رو، صدیقه، ۱۳۵۷	سرشاسه
مشخصات نشر	: نفی اعدام در اسلام	عنوان
مشخصات ظاهیری	: تهران، کتاب آوا، ۱۴۰۲	مشخصات نشر
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۷۴۵-۳	مشخصات ظاهیری
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا	شابک
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۹۸] - ۱۰۶؛ همچنین به صورت زینویس.	وضعیت فهرست نویسی
عنوان دیگر	: احیاط در دماء.	یادداشت
موضوع	: حکم اعدام (فقه)	عنوان دیگر
موضوع	: Criminal law (Islamic law)	موضوع
رده بندی کنگره	: ۷/۱۹۵BP	رده بندی کنگره
رده بندی دیوبی	: ۳۷۵/۲۹۷	رده بندی دیوبی
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۱۴۲۰۱۲	شماره کتابشناسی ملی

نشر اعدام در اسلام

انتشارات کتاب آوا

مؤلف:	دکتر صدیقه گلستان رو
ناشر:	کتاب آوا
نوبت چاپ:	۱۴۰۲
شماره کان:	۳۰۰ نسخه
قیمت:	۹۰.۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۷۴۵-۳

نشانی دفتر مرکزی: انقلاب، خیابان ۱۲ فورودین، بنیست حقیقت، پلاک ۴، طبقه ۲، واحد ۴
شماره‌های تماس: ۶۶۹۷۴۶۴۵ | ۶۶۹۷۴۱۳۰ | ۶۶۹۷۴۶۵۸ | ۶۶۹۷۴۶۹۳ | ۶۶۹۷۴۶۹۳ | دورنگار: ۶۶۴۶۱۱۵۸

www.avabook.com avabook kazemi@yahoo.com

فروشگاه کتاب آوا: اسلامشهر، خیابان صیاد شیرازی (خیابان دانشگاه) جنب فرمانداری
تلفن: ۵۶۳۵۴۶۵۱

هرگونه تکثیر این اثر از طریق ارسال یا برگذاری فایل الکترونیکی، یا چاپ و نشر
کاغذی آن بدون مجوز ناشر، به هر شکل، اعم از فایل، سی دی، افسست،
ریسوگراف فتوکپی، زیراکس یا وسائل مشابه، به صورت متن کامل یا صفحاتی از
آن، تحت هر نام اعم از کتاب، راهنما، جزو، یا وسیله کمک آموزشی، در فضای
واقعی یا مجازی، و همچنین توزیع، فروش، عرضه یا ارسال اثری که بدون مجوز
ناشر تولید شده، موجب بیگرد قانونی است.

فهرست مطالب

پیش‌گفتار

۷

۹	فصل اول: (لزوم احتیاط در حکم مربوط به جان انسان)
۹	قاعده احتیاط در دماء
۱۰	مبحث نخست: حکم اولیه درباره جان انسان در اسلام
۱۰	گفتار نخست: حکم اولیه درباره جان انسان در قرآن کریم
۱۳	گفتار دوم: حکم اولیه جان انسان در سنت
۱۶	مبحث دوم: تتجیه حکم حرمت در دماء (قاعده احتیاط در دماء)
۱۹	مبحث سوم: مستندات دیگری بر قاعده احتیاط در دماء
۱۹	(الف) اجماع
۲۱	(ب) بنای عقلا
۲۲	(ج) عدم اجرای اصل برائت و اباحه درباره دماء
۲۴	(د) استصحاب عدم حلیت
۲۷	مبحث چهارم: قلمرو قاعده احتیاط در دماء
۲۸	جمع بندی فصل نخست:
۲۹	فصل دوم: موارد استثنای شده از حکم اولیه حرمت در دماء و مجازات اعدام
۳۱	گفتار نخست: مجازات اعدام با استناد به قرآن
۳۱	مبحث نخست: قصاص
۳۴	مبحث دوم: محاربه و افساد فی الارض
۳۴	(الف) تعریف و قلمرو افساد فی الارض و محاربه و مشروعیت یا عدم مشروعیت اعدام محارب
۳۹	(ب) مشروعیت یا عدم مشروعیت مجازات اعدام برای مفسد فی الارض و محارب
۴۳	نکرار جرم حدی
۴۵	گفتار دوم: صحت یا عدم صحت مجازات اعدام بر مبنای سنت

۴۶	مبحث نخست: عدم امکان استناد به خبر واحد در امور مهم
۴۷	مبحث دوم: تعارض احادیث با مقتضیات زمان و مکان
۴۸	مبحث سوم: تعارض سنت با عدالت
۴۹	مبحث چهارم: تعارض سنت با احتیاط در دماء
۵۱	جمع بندی فصل دوم

۵۳	فصل سوم: قاعده درء و رابطه آن با قاعده احتیاط در دماء
۵۴	مبحث نخست: قلمرو قاعده درء
۵۵	گفتار نخست: کاربرد قاعده درء در حدود
۵۷	گفتار دوم: کاربرد قاعده درء در قصاص
۵۸	گفتار سوم: کاربرد قاعده درء در دیات
۶۲	گفتار چهارم: کاربرد قاعده درء در تعزیرات
۶۵	مبحث دوم: نسبت قواعد درء و احتیاط در دماء
۶۶	گفتار نخست: رابطه قاعده درء و احتیاط درباره قانون گذار به عنوان مخاطب اصلی
۶۸	گفتار دوم: رابطه قاعده درء و احتیاط درباره قاضی
۷۰	گفتار سوم: رابطه قاعده درء و احتیاط درباره متهم

۷۵	فصل چهارم: دیگر موارد نقض قواعد احتیاط در دماء و درء مر قوانین کیفری
۷۸	مبحث نخست: تعارض حکم اعدام در جرائم مواد مخدر با قواعد احتیاط در دماء و درء
۷۸	گفتار نخست: مبانی فقهی جرم انگاری مواد مخدر
۷۹	گفتار دوم: مسکرات یا عدم مسکرات مواد مخدر و روان‌گردان
۸۱	گفتار سوم: تعزیر یا حد بودن تجارت مواد مخدر و روان‌گردان
۸۴	گفتار چهارم: مشروعیت یا عدم مشروعیت مجازات اعدام برای تجارت مواد مخدر
۸۶	گفتار پنجم: مفسد فی الارض بودن یا نبودن قاچاقچی مواد مخدر
۸۷	مبحث دوم: تعارض جرم انگاری بغی و قاعده درء و احتیاط در دماء
۸۷	گفتار نخست: مبانی فقهی جرم بغی
۸۸	گفتار دوم: مشروعیت یا عدم مشروعیت مجازات اعدام با غی
۹۱	سخن پایانی

پیش‌گفتار

اعدام، همواره یکی از مباحث مطرح و قابل توجه در دنیای قانون و مجازات است، پرسشی که ذهن هر پرسشگر دینداری را به خود مشغول می‌دارد، آن است که مبنای شرعی حکم اعدام کدام است و چه ادله شرعی بر اجرای این حکم وجود دارد و در آیین الهی چه محدودیت و قبودی درباره این مجازات وجود دارد.

از آنجایی که شناخت احکام کنی فقهی یا همان قواعد فقه به این جهت که ماورای زمان و مکان خاص، قابل استفاده هستند، در میان مطالعات فقهی، از اهمیت خاصی برخوردار است، برای بررسی مستندات فقهی و شرعی مجازات اعدام نیز شناخت قواعد فقهی مربوط به مجازات اعدام ضروری و منطقی است. در پژوهش هایی که در گذشته انجام شده، بیشتر تلاش برای بوده که بر مستندات فقهی هر عنوان مستوجب اعدام، ایراد وارد شود، یعنی با رد تک تک احادیث مربوط به هر حکم اما در این کتاب به بررسی شرعی حکم اعدام با تأکید بر قواعد فقهی مربوط به اجرای اعدام یعنی قواعد احتیاط در دماء و درء پرداخته می‌شود، باشد که گامی در راستای شناخت و اجرای درست دستورات اسلامی و پیشگیری از مجازات‌های سنگین، به نام و به استناد اسلام، برداشته شود.

«تا می‌توانید حدود و کیفرها را از مسلمانان دفع کنید (تلash کنید حد بر کسی جاری نشود) پس اگر راه گریزی برای مسلمان برای فرار از حد پیدا کردید، او را رها کنید؛ زیرا اگر حاکم در بخشش نمودن خطناماید بهتر از آن است که در کیفر نمودن خط کند.»^۱

۱. ترمذی، حافظ آبی عیسیٰ محمد بن عیسیٰ، سنن الترمذی، چاپ دوم، بیروت: دارالفکر، (۱۴۰۳ق، ۱۹۸۳م)، ج ۲، ص ۴۳۸-۴۳۹